

CNV reactie: Wijziging van de Wet Inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW)

Het CNV is voorstander van de verlenging van de IOW-regeling. CNV vindt het van essentieel belang om een adequaat vangnet in stand te houden voor de groep werkloze ouderen die na het doorlopen van hun WW-of WGA-periode nog geen nieuw of aangepast werk hebben gevonden. Het CNV vermoedt dat dit vangnet ook na 2024 hard nodig blijft. Ook pleit het CNV voor handhaving van de leeftijdsgrens van 60 jaar in plaats van de in deze wijziging opgenomen grens van 60 jaar en 4 maanden.

Broodnodig vangnet voor kwetsbare groep op de arbeidsmarkt

De IOW is ontstaan als noodzakelijk vangnet voor oudere werklozen vanwege de achtergestelde arbeidsmarktpositie van deze groep. Toegang tot een IOW-uitkering zorgt ervoor dat oudere werkloze werknemers na het verstrijken van hun WW-uitkering of WGA-uitkering een inkomen op bijstandsniveau behouden, zonder de partner- en vermogenstoets. Daardoor hoeven zij in deze laatste fase van hun loopbaan niet hun eigen vermogen 'op te eten', voordat een beroep kan worden gedaan op inkomensondersteuning. Dit is hard nodig omdat een groot deel van deze groep ondanks inspanningen toch niet aan het werk komt.

Oudere werknemers (55-plussers) zijn veel vaker en langer werkloos dan andere leeftijdscategorieën. Zelfs in de huidige tijd van krapte op de arbeidsmarkt. Oudere werklozen kunnen hun baanvinkans niet of nauwelijks zelf beïnvloeden: zij vertonen geen ander sollicitatiepatroon dan jongere werklozen en zijn bereid om werk met een lager inkomen en op een lager niveau te accepteren.¹ De enige factor die een rol lijkt te spelen is een negatieve houding van werkgevers jegens oudere werklozen. Onder ander gebaseerd op het (onterechte) vooroordeel dat oudere werknemers vaker ziek zouden zijn.

Verlenging blijkt noodzakelijk

Helaas blijken bovengenoemde vooroordelen hardnekkig, ondanks inspanningen van sociale partners en de overheid op dit punt.² Oudere werklozen blijven een fors achtergestelde positie op de arbeidsmarkt houden. Om deze reden is de IOW in 2014 al een keer eerder verlengd tot 2019. En nu wordt deze wederom verlengd tot 2024. Het CNV is van mening dat zolang de positie van oudere werklozen op de arbeidsmarkt zichtbaar achterblijft (in frequente en/of duur van de werkloosheid), instandhouding van de IOW nodig en gerechtvaardigd is. Het CNV vraagt daarom het kabinet om de looptijd van de IOW na 2024 wederom te verlengen indien de arbeidsmarktpositie van oudere werklozen niet substantieel is verbeterd, en gelijkwaardig is aan die van andere leeftijdscategorieën. Zolang het structurele probleem van de langdurige ouderenwerkloosheid niet verholpen is, moet het vangnet voor deze mensen op peil blijven.

Handhaaf leeftijdsgrens van 60 jaar

Het CNV vindt het positief dat er uiteindelijk voor is gekozen om de koppeling tussen de leeftijdsgrens en de AOW-leeftijd los te laten. In plaats daarvan is er gekozen voor een beperkte stijging tot een vaste leeftijdsgrens van 60 jaar en 4 maanden. Het CNV ziet echter ook voor deze kleine stijging geen rechtvaardiging. Het CNV vraagt daarom het kabinet om de oorspronkelijke leeftijdsgrens van 60 jaar te handhaven.

Tot slot

Zolang het structurele probleem van langdurige ouderenwerkloosheid niet verholpen is, moet er een adequaat vangnet voor deze groep blijven. De IOW is een belangrijk onderdeel van dit vangnet. Het CNV blijft zich daarnaast inzetten om de arbeidsmarktpositie van oudere werknemers te verbeteren en vraagt dit ook van het kabinet. Het CNV blijft in dit kader ook een dringende oproep aan werkgevers doen om vooroordelen overboord te zetten en oudere werknemers een kans te bieden.

¹ *Werkloze ouderen weer aan het werk? Het effect van reserveringsloon en zoekintensiteit*, J.D. Vlasblom en J. Schippers, Tijdschrift voor arbeidsmarktvaartstukken 24 oktober 2018

² Onder andere het meerjarige 'Actieplan Perspectief voor vijftigplussers' dat samen met sociale partners is opgezet.